

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA DI SẢN VĂN HÓA**

NGUYỄN THỊ VÂN

**TÌM HIỂU SỰ TẬP HIỆN VẬT
BÁC HỒ VỚI CÔNG AN NHÂN DÂN**

**KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
NGÀNH BẢO TÀNG HỌC
Mã số: 52 32 03 05**

Người hướng dẫn khoa học: THS. TRẦN ĐỨC NGUYỄN

HÀ NỘI - 2014

MỤC LỤC

	Trang
MỤC LỤC	1
LỜI CẢM ƠN	3
BẢNG CHỮ VIẾT TẮT	4
MỞ ĐẦU	5
Chương 1: KHÁI QUÁT VỀ BẢO TÀNG CÔNG AN NHÂN DÂN VÀ NỘI DUNG XÂY DỰNG SƯU TẬP HIỆN VẬT “BÁC HỒ VỚI CÔNG AN NHÂN DÂN” LƯU GIỮ TẠI BẢO TÀNG CÔNG AN NHÂN DÂN	8
1.1. Khái quát về Bảo tàng Công an Nhân dân	8
1.1.1. Quá trình hình thành và phát triển của Bảo tàng Công an Nhân dân	8
1.1.2. Nội dung trưng bày của Bảo tàng Công an Nhân dân	14
1.1.3. Đặc trưng và chức năng của Bảo tàng Công an Nhân dân	18
1.1.4. Nhiệm vụ của Bảo tàng Công an Nhân dân	24
Chương 2: SƯU TẬP HIỆN VẬT “BÁC HỒ VỚI CÔNG AN NHÂN DÂN” LƯU GIỮ TẠI BẢO TÀNG CÔNG AN NHÂN DÂN	25
2.1. Quá trình nghiên cứu, sưu tầm và xây dựng sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân”	25
2.1.1. Quá trình nghiên cứu, sưu tầm	25
2.1.2. Xây dựng sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân”	29
2.2. Sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân” lưu giữ tại Bảo tàng Công an Nhân dân	35
2.2.1. Về số lượng hiện vật	35
2.2.2. Về loại hình hiện vật	34
2.2.3. Nội dung sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an nhân dân” lưu giữ tại Bảo tàng Công an Nhân dân	39
2.3. Giá trị của sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân”	62
2.3.1. Giá trị lịch sử	63

2.3.2. Giá trị văn hóa	67
2.3.3. Giá trị lưu niệm	69
Chương 3: BẢO QUẢN, KHAI THÁC VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ CỦA SƯU TẬP “BÁC HỒ VỚI CÔNG AN NHÂN DÂN” LƯU GIỮ TẠI BẢO TÀNG CÔNG AN NHÂN DÂN	75
3.1. Thực trạng công tác quản lý kiểm kê, bảo quản, nghiên cứu và khai thác thông tin bộ sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân” lưu giữ tại Bảo tàng Công an Nhân dân	75
3.1.1. Thực trạng công tác quản lý kiểm kê, bảo quản sưu tập hiện vật	75
3.1.2. Thực trạng công tác nghiên cứu và khai thác thông tin hiện vật	83
3.1.3. Ứng dụng thí điểm sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân” trên phần mềm	85
3.1.4. Nhận xét ,đánh giá	85
3.2. Khai thác phát huy giá trị bộ sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân” lưu giữ tại Bảo tàng Công an Nhân dân	87
3.2.1. Đẩy mạnh công tác nghiên cứu, sưu tầm bổ sung hiện vật và thông tin cho hiện vật	87
3.2.2. Tăng cường công tác trưng bày và triển lãm	91
3.2.3. In ấn, xuất bản và tăng cường công tác tuyên truyền, giới thiệu và quảng bá bộ sưu tập hiện vật	96
KẾT LUẬN	100
TÀI LIỆU THAM KHẢO	102
PHỤ LỤC	105

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành Khóa luận tốt nghiệp đại học, ngành bảo tàng học với đề tài: “*Tìm hiểu sưu tập hiện vật Bác Hồ với Công an Nhân dân*”, ngoài vốn kiến thức hiểu biết trên thực tế cũng như sự cố gắng của bản thân, em còn nhận được sự giúp đỡ chi bảo tận tình của giảng viên hướng dẫn khoa học: Ths. Trần Đức Nguyên, cùng các thầy cô trong khoa Di sản Văn hóa.

Trong quá trình khảo sát thực tế, em cũng được lãnh đạo và cán bộ chuyên trách của Bảo tàng Công an Nhân dân đã tạo mọi điều kiện thuận lợi, cung cấp tài liệu để em có thể hoàn thành bài nghiên cứu khoa học này.

Em xin chân thành cảm ơn trân thành và sâu sắc tới thầy Trần Đức Nguyên cùng các thầy cô trong khoa Di sản Văn hóa và các cơ quan ban ngành nơi di tích tồn tại đã tạo điều kiện giúp đỡ em trong thời gian qua.

Mặc dù bản thân em đã hết sức cố gắng để hoàn thành tốt bài nghiên cứu khoa học nhưng do trình độ lý luận và cơ sở thực tiễn của em có hạn chế, nên kính mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các nhà nghiên cứu, thầy cô và các bạn để em có thể hoàn thiện kiến thức hơn.

Em xin chân thành cảm ơn!

Hà Nội, ngày 31 tháng 5 năm 2014

Tác giả khóa luận

Sinh viên Nguyễn Thị Vân

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Hội đồng Bảo tàng Quốc tế (ICOM) định nghĩa: “Bảo tàng là một cơ quan (tổ chức) phi lợi nhuận, mở rộng đón công chúng. Bảo tàng thu nhận, bảo quản, nghiên cứu, trưng bày và tuyên truyền nhằm mục đích giáo dục, học tập và thưởng thức. Bảo tàng là một bằng chứng xác thực về con người và môi trường xung quanh”.

Điều 4 của Luật Di sản văn hóa quy định: “ Bảo tàng là một thiết chế văn hóa có chức năng sưu tầm, bảo quản, nghiên cứu, trưng bày, giới thiệu di sản văn hóa, bằng chứng vật chất về thiên nhiên, con người và môi trường sống của con người, nhằm phục vụ nhu cầu nghiên cứu, học tập, tham quan và hưởng thụ văn hóa của công chúng”.

Như vậy, có thể thấy bảo tàng có hai chức năng cơ bản là: nghiên cứu khoa học và giáo dục phổ biến khoa học. Với tư cách là một thiết chế văn hóa đặc thù, các bảo tàng Việt Nam bằng các hoạt động của mình góp phần trực tiếp và thiết thực đến sự nghiệp giữ gìn, bảo vệ, khai thác và phát huy truyền thống lịch sử văn hóa của dân tộc, tạo nên sức mạnh nội tại làm tiền đề cho việc xây dựng nền văn hóa mới, con người mới xã hội chủ nghĩa.

Bảo tàng còn là công cụ đặc biệt của công tác giáo dục tư tưởng và khoa học lịch sử. Nó có vai trò hết sức quan trọng trong việc tuyên truyền, vận động các tầng lớp nhân dân thực hiện những nhiệm vụ chiến lược của đất nước do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo, đồng thời tham gia tích cực vào việc phổ cập kiến thức lịch sử cho toàn dân, đặc biệt là thế hệ trẻ.

Bảo tàng Công an Nhân dân là bảo tàng công cộng thuộc loại hình lịch sử xã hội, chuyên về lĩnh vực An ninh trật tự, đã đi vào hoạt động được một thời gian dài. Bảo tàng Công an Nhân dân đã sưu tầm và lưu giữ hàng nghìn tài liệu, hiện vật có giá trị về quá trình chiến đấu, xây dựng và trưởng thành của lực lượng Công an Nhân dân Việt Nam từ khi ra đời đến nay, góp phần

vào việc giáo dục truyền thống, giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, chiến sĩ trong lực lượng Công an Nhân dân nói riêng và cho nhân dân nói chung.

Từ sau khi khánh thành, mở cửa cho đến nay Bảo tàng Công an Nhân dân đã không ngừng đẩy mạnh và đổi mới các hoạt động nghiệp vụ: nghiên cứu, sưu tầm, kiểm kê, bảo quản, trưng bày và giáo dục – tuyên truyền, trong đó đặc biệt chú ý tới công tác nghiên cứu, sưu tầm, xây dựng, bổ sung và hoàn thiện, khai thác và phát huy giá trị của bộ sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân”. Bảo tàng cũng thu nhận được nhiều ý kiến đóng góp quý báu để xây dựng Bảo tàng và nhất là việc xây dựng, bổ sung và hoàn thiện, khai thác và phát huy giá trị của bộ sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân”.

Sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân” là một sưu tập mang nhiều giá trị. Tuy nhiên, chưa có một công trình nào nghiên cứu một cách đầy đủ và toàn diện về bộ sưu tập này. Vì vậy, để bước đầu tìm hiểu lịch sử, nội dung, giá trị và thực trạng của sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân” tôi xin chọn đề tài *“Tìm hiểu sưu tập hiện vật Bác Hồ với Công an Nhân dân”* lưu giữ tại Bảo tàng Công an Nhân dân làm luận văn tốt nghiệp của mình với mong muốn góp phần nhỏ bé của mình vào việc bổ sung và hoàn thiện, khai thác và phát huy giá trị của bộ sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân”.

2. Mục đích nghiên cứu

Đi sâu tìm hiểu, nghiên cứu nội dung của bộ sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân” để tìm ra giá trị của sưu tập, đồng thời bổ sung và hoàn thiện cho sưu tập (về ý nghĩa lý thuyết). Trên cơ sở đó, bước đầu đưa ra một số ý kiến chủ quan của mình về giá trị lịch sử, văn hóa, lưu niệm của bộ sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân” nhằm đề xuất các giải pháp quản lý, bảo quản, khai thác và phát huy giá trị của bộ sưu tập hiện vật phục vụ các cán bộ, chiến sĩ nói riêng và quần chúng nhân dân nói chung trong điều kiện bùng nổ các bảo tàng nhưng một số bảo tàng lại chưa thực sự thu hút được khách tham quan trong nước và quốc tế như hiện nay.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu: sưu tập tài liệu, hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân” lưu giữ tại Bảo tàng Công an Nhân dân.

Phạm vi nghiên cứu: tư liệu của Bảo tàng Công an Nhân dân viết về sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân” là phạm vi nghiên cứu chủ yếu của đề tài.

4. Nguồn tư liệu và Phương pháp nghiên cứu

Nguồn tư liệu:

- Tài liệu giới thiệu về Bảo tàng trên kỷ yếu, báo chí Công an.
- Các cuốn lịch sử lực lượng Công an Nhân dân Việt Nam.
- Các tài liệu, văn bản mang tính chất chỉ đạo của Đảng và Nhà nước.

Phương pháp nghiên cứu:

- Phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin trong quá trình xem xét, đánh giá các tài liệu trong mối tương quan.
- Phương pháp phân tích tài liệu.
- Phương pháp khảo sát thực tế: thống kê, so sánh, khảo tả hiện vật...
- Phối hợp phương pháp liên ngành: bảo tàng học, sử học...

5. Bố cục khóa luận

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và Phụ lục, khóa luận có kết cấu gồm 3 chương:

Chương 1: Khái quát về Bảo tàng Công an Nhân dân và nội dung xây dựng sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân”.

Chương 2: Giá trị của bộ sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân”.

Chương 3: Bảo quản, khai thác và phát huy giá trị của bộ sưu tập hiện vật “Bác Hồ với Công an Nhân dân” lưu giữ tại Bảo tàng Công an Nhân dân.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đặng Văn Bài (2005), *Bảo tàng cho tương lai và tương lai của bảo tàng, một con đường tiếp cận di sản văn hóa*, tập 1.
2. Ban nghiên cứu tổng kết lịch sử Công an Nhân dân (2000), *Lịch sử CANDVN (1954 -1975)*, Nxb CAND, Hà nội.
3. Bảo tàng Cách Mạng Việt Nam (1997), *Sự nghiệp bảo tàng và những vấn đề cấp thiết*, Nxb Lao động, Hà Nội.
4. Bảo tàng Cách Mạng Việt Nam (1994), *Sưu tập hiện vật bảo tàng*, Nxb Văn hóa thông tin, Hà Nội.
5. Bảo tàng Cách Mạng Việt Nam (1998), *Bảo tàng với sự nghiệp công nghiệp hóa – hiện đại hóa*, Nxb Hà Nội.
6. *Biên niên sự kiện Lịch sử LLCAND (1954 -1975)*, Nxb Công an Nhân dân.
7. Bộ Công an, Tổng Cục Xây Dựng Lực Lượng Công An Nhân Dân, *Những kỷ vật lịch sử Công an nhân dân* (Hà Nội 2013), Nxb CAND.
8. Bộ Công an, Tổng Cục Xây Dựng Lực Lượng Công An Nhân Dân, *60 năm Công an nhân dân làm theo lời Bác* (2008), Nxb CAND.
9. Cục công tác chính trị, Bộ nội vụ, *50 năm CAND Việt nam xây dựng chiến đấu và trưởng thành* (Hà nội 1995), Nxb CAND.
10. Danh mục triển lãm, *Bác Hồ với Công an Nhân dân – Công an Nhân dân học tập thực hiện 6 Điều Bác Hồ dạy* (2012), Bảo tàng Công an Nhân dân.
11. Trần Quang Đạo (2007), *Hiện vật của Bảo tàng Công an Nhân dân với việc giáo dục 6 điều Bác Hồ dạy*, Luận văn thạc sỹ Văn Hóa Học.
12. Bùi Duy Đức (1999), *Nâng cao hiệu quả giáo dục truyền thống thông qua tham quan bảo tàng*, Thông báo khoa học của Viện Bảo tàng Lịch Sử Việt Nam, Hà Nội.
13. Đề cương triển lãm, *Bác Hồ với Công an Nhân dân – Công an Nhân dân học tập thực hiện 6 Điều Bác Hồ dạy* (2008), Bảo tàng Công an Nhân dân.

14. Bùi Công Hiền (2013), *Bảo quản hiện vật bảo tàng*.
15. Nguyễn Thị Huệ (2002), *Nghiên cứu nguồn sử liệu hiện vật bảo tàng*, Nxb Chính trị Quốc gia Hà nội.
16. Nguyễn Thị Huệ (2010), *Cơ sở bảo tàng học*, Nxb Đại học quốc gia Hà Nội.
17. Nguyễn Thị Huệ (2011), *Lịch sử sự nghiệp bảo tồn bảo tàng Việt Nam*, Nxb Đại Học Quốc Gia Hà Nội.
18. Nguyễn Thị Huệ (2011), *Sưu tầm hiện vật bảo tàng*, Nxb Lao Động.
19. Phạm Hùng (1983), *Bài nói tại lễ phát động học tập thấm nhuần sâu sắc và thực hiện nghiêm túc 6 Điều Bác Hồ dạy*, ngày 4/7/1983.
20. Phạm Hùng (1985), *Xây dựng lực lượng Công an Nhân dân trong sạch, vững mạnh*, Nxb Công an Nhân dân Hà Nội.
21. Lê Minh Hương (1998), *Diễn văn tại lễ kỷ niệm 50 năm ngày lực lượng CAND học tập và thực hiện 6 Điều Bác Hồ dạy*, tài liệu lưu trữ Bảo tàng Công an Nhân dân.
22. Lê Minh Hương (1998), *6 Điều Bác Hồ dạy – một di sản văn hóa*, Tổng Cục Xây Dựng Lực Lượng Công An Nhân dân.
23. Kaulen. M. E (chủ biên), *Sự nghiệp bảo tàng của nước Nga* (Tài liệu dịch), Cục di sản văn hóa, Hà Nội 2006.
24. *Lịch sử lực lượng An Ninh Nhân dân (1945 -1954)*, Nxb CAND.
25. *Luật Di sản văn hóa 2001 và Luật sửa đổi bổ sung* (2009), Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
26. Nguyễn Minh Lý (Chủ biên) (2012), *Bảo quản hiện vật bảo tàng*, Nxb Từ điển bách khoa, Hà Nội.
27. Hồ Chí Minh (1985), *Toàn tập*, Nxb Sự thật, Hà Nội.
28. *Những đơn vị cá nhân anh hùng CAND (t3)*, Nxb CAND, Hà Nội.
29. *Sổ tay công tác Bảo tàng (1994)*, Nxb Văn hóa thông tin Hà Nội.
30. *Tài liệu Hội nghị về công tác Bảo tàng truyền thống* (Hà nội 2003), Tổng cục XDLLCAND.

31. *Tập sách ảnh truyền thống Chủ tịch Hồ Chí Minh với Công an Nhân dân Việt Nam* (1985), Cục Công tác Chính trị - Bộ Nội vụ xuất bản.
32. Thuyết minh về triển lãm, *Bác Hồ với Công an Nhân dân – CAND học tập thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy* (2012), Bảo tàng Công an Nhân dân.
33. *Trích diễn văn của Bộ trưởng Trần Quốc Hoàn tại lễ kỷ niệm 30 năm ngày thành lập CAND 19/8/1945.*
34. Timothy Ambrose và Crispin Paine (2000), *Cơ sở bảo tàng*, Lê Thị Thúy Hoàn dịch, Bảo tàng Cách Mạng Việt Nam, Hà Nội
35. Viện khoa học Công an (1990), *Lịch sử Công an Nhân dân Việt Nam (1945-1954)*, Nxb CAND, Hà nội.
36. Viện khoa học Công an (1990), *Lịch sử Công an Nhân dân Việt Nam (1954-1975)*, Nxb CAND, Hà nội.